



T-2 d.o.o.
Poslovni center T-2
Verovškova 64A • SI-1000 Ljubljana
☎ 0590 00-000 ☎ 0590 00-001
✉ info@t-2.net 🌐 www.t-2.net

**Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije
Stegne 7, p. p. 418
1000 Ljubljana**

E-pošta: info.box@apek.si

Opravična številka: 38144-7/2013

Zadeva: Komentarji T-2 na Osnutek informativnega memoranduma za javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev v radiofrekvenčnih pasovih 800MHz, 900MHz, 1800MHz, 2100 MHz in 2600 MHz, z javno dražbo

Spoštovani!

V skladu z obvestilom APEKa zainteresirani javnosti z dne 20. 9. 2013 ob izdaji prvega Osnutka informativnega memoranduma in opombi z dne 30. 10. 2013, družba T-2 d.o.o. podaja pripombe ter komentarje na Osnutek informativnega memoranduma za javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev v radiofrekvenčnih pasovih 800MHz, 900MHz, 1800MHz, 2100 MHz in 2600 MHz, z javno dražbo.

Uvodoma naj poudarimo, da smo zainteresirani za pridobitev frekvenc na prihajajočem javnem razpisu z javno dražbo, kar smo že večkrat tudi javno izrazili. Pričakujemo, da bo Agencija pripravila razpisno dokumentacijo, katera bo omogočala nediskriminatorno obravnavo in konkurenčen nastop zainteresiranih deležnikov, odpravila izkrivljanja, ki so se pojavila v preteklosti in še do danes niso odpravljena, hkrati pa bo omogočeno zagotavljanje visoke stopnje transparentnosti samega postopka dodeljevanja frekvenc.

V nadaljevanju komentarje podajamo v skladu z razvrstitvijo poglavij Osnutka informacijskega memoranduma.

Poglavje 4.1 Pregled postopka javnega razpisa

V poglavju 4.1 je navedeno, da bodo v objavljeni razpisni dokumentaciji obrazložene vse točke sklepa o uvedbi javnega razpisa in da bo v njej navedeno, katera dokazila o izpolnjevanju pogojev morajo biti predložena, da se bo ponudba štela za pravilno. Glede na kompleksnost same prijave in postopka, za katerega je predhodno potrebnih veliko priprav in je s tem povezanih stroškov, morajo biti dokazila, ki se bodo zahtevala za prijavo na javni razpis vnaprej predvidljiva. Besedilo javnega razpisa mora torej ostati v okvirih Informativnega memoranduma (z določenimi modifikacijami, kot bodo predlagane spodaj). V kolikor bo Agencija ocenila, da je potrebno uvesti predložitev dodatnih dokazil oz. pogojev,

ki jih osnutek Informativnega memoranduma ne vsebuje, pričakujemo, da bodo le-ti pravočasno javno objavljeni oziroma bo v zvezi z novimi zahtevami opravljena javna razprava.

Poglavje 4.2.1 Zaupnost

Iz poglavja 4.2.1 izhaja, da želi Agencija ves čas postopka, vse do izdaje odločb o dodelitvi frekvenc, ohraniti zelo visoko stopnjo zaupnosti postopka. Pri tem naj Agencija dodatno pojasni, na kakšen način bo zagotavljala transparentnost samega postopka, saj, kot je razvidno iz točke 4.2.1, ponudnik niti v primeru diskriminatorne obravnave oziroma drugih zaznanih nepravilnosti, le-teh ne bo smel razkriti oz. na njih opozoriti. Agenciji predlagamo, da dodatno predvidi tudi možnosti in pravice ravnanja ponudnikov tudi za opisan primer in v dokumentacijo vnese dodatne ukrepe za zagotavljanje transparentnosti samega postopka. V preteklosti se je namreč že večkrat izkazalo, da je pri podeljevanju frekvenc prišlo do izkrivljanja konkurence, kar je Agencija tudi že sama ugotovila, zato je zagotavljanje transparentnosti v predmetnem postopku še toliko bolj pomembno.

Ker sta razpis in dražba po ZEKom-1 javna, predlagamo, da se po zaključku postopka, ko potreba po zaupnosti ugasne, Agencija na primeren način javno objavi vso korespondenco s posameznimi ponudniki in dražitelji.

V povezavi s tem naj še omenimo, da je za zagotovitev ustreznih finančnih sredstev v tako kratkem času pri deležnikih nujno sodelovanje z določenimi finančnimi partnerji. Razpisna dokumentacija mora omogočati razkrivanje podatkov tem partnerjem, zato v tem delu predlagamo dopolnitev dokumentacije.

Poglavje 4.2.2. Prepoved nedovoljenega dogovarjanja

Točki 3 in 5 v tretjem odstavku določata kršenje pravil dražbe. Iz poglavja 6 Pravila dražbe je mogoče razbrati še dodatne kršitve pravil dražbe. Predlagamo, da se na enem mestu združijo vse mogoče kršitve pravil razpisa in kršitve pravil dražbe.

Poglavje 4.2.7 Pritožbe in 4.4. Oddaja ponudb na javni razpis

V poglavju 4.2.7 je navedeno, da bo vse APEK-ove odločitve, izdane v postopku javnega razpisa, mogoče izpodbijati samo v upravnem sporu, vloženem zoper odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc. V poglavju 4.4. pa, da ponudnik ohrani status ponudnika dokler s sklepom o izbiri dražitelja ne pridobi statusa dražitelja oziroma dokler ni obveščen o tem, da ne izpolnjuje pogojev.

Poudarjamo, da zgolj obvestilo ponudniku, da ne izpolnjuje pogojev, za izključitev ponudnika iz postopka ne zadostuje. Pri tem gre za neposredno odločanje o pravicah in obveznostih ponudnikov, ki se javne dražbe želijo udeležiti, zato mora biti o izključitvi ponudnika iz postopka oz. nepodelitvi statusa dražitelja izdaj ustrezen sklep, zoper katerega mora biti predvideno ustrezno pravno varstvo. Z vidika pravne varnosti ni dopustno, da bi se le o izbiri dražiteljev odločilo s sklepom, vsi ostali pa bi bili o morebitni neizbiri le obveščeni.

Poglavje 4.4.1 Zahtevani podatki v ponudbi

Glede na to, da Agencija predvideva izvedbo elektronske dražbe, v tretji alineji predlagamo prilagoditev zapisnega (imenovanje treh oseb ponudnika, ki bodo med javno dražbo pooblaščenec za dajanje ponudb) samemu elektronskemu postopku dražbe.

Poglavje 4.4.1.5 Potrdilo o plačilu administrativnih stroškov

Iz člena izhaja, da Agencija pričakuje, da bodo zainteresirani ponudniki vnaprej založili administrativne stroške, v višini kot jih bo ocenila Agencija in v enakih deležih. Ker dejansko število dražiteljev in višina dejanskih stroškov v času objave sklepa o uvedbi javnega razpisa ne bodo znani, bo moral vsak ponudnik plačati eno tretjino ocenjenih skupnih stroškov.

Navedeno določilo je diskriminatorno, saj določa enak znesek plačila administrativnih stroškov za novovstopnika na trg oziroma operaterja z majhnim tržnim deležem kot tudi za (nekdanjega) državnega monopolista. Glede na letni promet enega ali drugega predstavlja nesorazmerno obremenitev enega v primerjavi z drugim.

Dodatno je nesprejemljivo tudi, da bo APEK v primeru, da se na javni razpis prijavijo več kot trije operaterji, iz naslova administrativnih stroškov zbral več sredstev, kot jih bo za stroške razpisa dejansko potreboval.

Predlagamo, da se ti administrativni stroški razdelijo glede na število lotov, kateri bodo razpoložljivi na javnem razpisu, plačajo pa jih na koncu tisti dražitelji, kateri bodo na dražbi uspešni.

Agencija naj objavi tudi metodo, po kateri bo ocenjevala skupne stroške ter katere postavke namerava vključiti v oceno skupnih stroškov. Prav tako predlagamo, da Agencija na spletni strani ažurno objavlja stroške oz. zneske stroškov, ki so ji pri izvedbi javnega razpisa že nastali.

Poglavje 4.4.1.6 Izjave ponudnika

V tretji alineji poglavja je navedeno, da mora ponudnik podati izjavo, da zoper njega ni začel postopek stečaja, prisilne poravnave, prisilne likvidacije ali izbrisa iz sodnega registra brez likvidacije ter da ni utemeljenega vzroka, da bi zaradi tekočega poslovanja, morebitnih sodnih ali drugih postopkov obstajala nevarnost, da se takšen postopek začne.

Navedeni pogoj je nedoločen in zato Agenciji omogoča, da pri pregledu in ocenjevanju ponudb izpolnjevanje navedenega pogoja presoja arbitrarno. Navedeni pogoj namreč ne določa, kdaj je začetek prisilne poravnave nad ponudnikom začel in kdaj je postopek prisilne poravnave nad ponudnikom končan. Agenciji predlagamo, da nedoločnost in nepredvidljivost navedenega pogoja vsebinsko napolni tako, da natančno določi, kaj bo štela kot začetek in zaključek postopka prisilne poravnave in da zato smiselno uporabi določila, predpisov, ki navedeno že določajo. Predlagamo smiselno uporabo določil Zakona o javnem naročanju, v katerem je dodatno opredeljeno sodelovanje ponudnikov, nad katerimi je bil začel in pravnomočno končan postopek prisilne poravnave, in sicer tako, da v postopku javnega naročila lahko sodelujejo pravne osebe, pri katerih je sodišče pravnomočno odločilo o potrditvi prisilne poravnave (10. odst. 42. čl. ZJN-2).

Poglavje 4.5.4 Izdaja sklepa o izbiri dražiteljev

V tem delu podajamo enak komentar kot k poglavju 4.2.7 in 4.4. Le obvestilo ponudnikom o neizpolnjevanju pogojev skupaj z navedbo razlogov za to za zagotovitev pravne varnosti ne zadostuje. O neizbiri ponudnika zaradi neizpolnjevanja pogojev mora biti izdan sklep.

Poglavje 4.6.1. Depozit in 6.1.4. Depozit

V točki 4.6.1. je opredeljeno, da depozit za izhodiščno ponudbo zanaša vsaj toliko, kolikor znaša seštevek izklicnih cen lotov, ki so vključene v izhodiščno ponudbo. Prav tako je v točki 6.1.4. določeno, da lahko APEK po zaključku posameznega začetnega kroga ali dodatnega kroga, ki sledi začetnim

krogom, zahteva povišanje zneska depozita, tako da skupni znesek depozita posameznega dražitelja ni nižji od 100 % vsote njegovih najvišjih ponudb. Predlagamo, da se znesek depozita za izhodiščno ponudbo in znesek povišanega depozita omeji na do 20% vrednosti izhodiščne ponudbe oz. vsote najvišjih ponudb dražitelja. Kot nam je znano, je to praksa pri izvajanju podobnih dražb (npr. FCC Auctions).

Dodatno glede višine depozita navajamo prakso iz tujine, katera bi bila v konkretnem primeru bolj sprejemljiva – Informativni memorandum ComReg je določal, ima ComReg v primeru, da višina depozita dražitelja pade pod določeno vrednost vsote dražiteljevih najvišjih ponudb, pravico zahtevati povečanje depozita na vnaprej definiran delež vsote dražiteljevih najvišjih ponudb. Navedeno bi bilo gotovo veliko bolj uporabno tudi v predmetnem postopku v okvirih, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku.

Nadalje naj opozorimo, da si je Agencija znotraj okvirov, ki jih omogoča zakon, izbrala za operaterje finančno najbolj obremenjujoč način plačila za rabo omejene naravne dobrine, saj predvideva, da se vnaprej, pred pričetkom javne dražbe, plača depozit, ki za izhodiščno ponudbo znaša vsaj toliko, kolikor znaša seštevek izključnih cen vseh blokov, vključenih v dražiteljevo izhodiščno ponudbo. Kot že navedeno ima APEK pravico, da zahteva povišanje zneska depozita tokom dražbe same. Iz pravil dražbe izhaja, da je lahko v enem delovnem dnevu opravljenih več začetnih krogov. Navedeno pomeni, da se lahko znotraj enega delovnega dne znesek, za katerega dražijo dražitelji, poveča v večkratniku. Pri dražbi gre za zneske, za katere je potrebno zagotoviti vire financiranja pri finančnih partnerjih dražitelja. Finančni partnerji morajo sredstva seveda odobriti, kar zahteva svoj čas. Navedeno predstavlja zelo veliko tveganje za dražitelja, saj lahko izgubi ves depozit. Ravno iz navedenega razloga v nadaljevanju opozarjamo, da nezmožnost zagotovitve depozita ne sme predstavljati kršitve pravil dražbe, ampak le odstop od samega postopka draženja.

Zahteva po vnaprejšnjem plačilu depozita, nato pa takoj po izvedeni dražbi še preostanka celotnega zneska za učinkovito rabo naravne dobrine, ni primerna, zlasti glede na to, da gre za plačilo za uporabo frekvenc šele po 3. januarju 2016, torej približno dve leti vnaprej. Taka zahteva bi bila lahko ustavno sporna celo v primeru, če zakon glede roka plačila ne bi dopuščal nikakršne diskrecije, saj gre za diskriminacijo med operaterji, ki bodo lahko frekvence začeli uporabljati takoj, in operaterji, ki bodo morali na to čakati dve leti.

Vendar pa že sam zakon omogoča prilagoditev situaciji, saj v devetem odstavku 45. člena ZEKom-1 omogoča Agenciji, da sama predpiše rok za plačilo zneska, drugi odstavek 47. člena ZEKom-1 pa celo izrecno predvideva možnost obročnega plačila, ki je smiselno prav v takih primerih. Da bi zadostila ustavnemu načelu sorazmernosti in enakosti pred zakonom, bi morala Agencija omogočiti obročno plačilo, pri čemer se glavnina zneska ne bi smela zahtevati bistveno pred začetkom prvega možnega dne uporabe dejansko dodeljenih frekvenc.

V primeru irske »mega dražbe« je bil od skupnega izkupička dražbe €854 milijonov tako v začetku plačanih le €481,70 milijonov, pri čemer bo preostanek plačan do leta 2030.¹ Da gre za ustavno- in upravno-pravno občutljivo tematiko je pokazal tudi francoski primer pritožbe Iliad na *Conseil d'Etat* v bistveno manj problematičnem primeru vrednotenja spektra.²

Poglavje 5.1.2. Spektralne kape

Spektralne kape so na prvi pogled videti smiselno razporejene, zlasti glede na to, da obstaja posebna kapa, ki se razteza na celotni bolj učinkoviti del razpisanega spektra pod 1 GHz, torej 800 in 900 MHz.

¹ <http://www.mhc.ie/latest/insights/forging-ahead-gavel-falls-on-4g-mobile-auction-1> , 29.9.2013.

² <http://www.telecoms.com/32631/france-rejects-call-to-stop-wireless-auction/> , 29.9.2013.

Vprašanje pa je, ali so kape dovolj nizko postavljene, da bodo zagotovile ohranitev infrastrukturne konkurence. V zvezi s tem je ključen spekter v pasovih 800 in 900 MHz, saj brez tega spektra operater ne more dovolj učinkovito pokriti celotnega območja države: koliko operaterjev s spektrom pod 1 GHz lahko po mnenju Agencije dejansko rentabilno deluje na trgu, ki zajema celotno območje Slovenije, če so kape dosežene? Agencija mora odgovoriti na to vprašanje, saj določitev kap ni podrobneje obrazložena.

Menimo, da so spektralne kape v pasovih 800 in 900 MHz postavljene previsoko, zlasti glede na pravila dražbe, ki dajejo zelo omejeno prednost novim vstopnikom oziroma manjšim operaterjem. Prednost je tako dana le na dveh 2 x 5 MHz lotih spektra 800 MHz, po drugi strani pa je kljub postavljeni spektralni kapi mogoč scenarij, po katerem bi dva izmed trenutno štirih operaterjev dobila skoraj celoten spekter v pasovih 800 in 900 MHz.

Poglavje 5.2.1 Splošne obveznosti glede pokrivanja in gradnje omrežij

Dodelitev posebnega statusa delu pasu 800 MHz v smislu obveznosti pokrivanja s širokopasovnimi storitvami sama po sebi ni problematična: tako je denimo norveški regulator NPT za eno izmed licenc v pasu 800 MHz predvidel obveznosti pokrivanja s povprečno hitrostjo 2 Mbit/s. Hkrati je odločitev Agencije, da da znotraj pasu 800 MHz prednost novim vstopnikom, izjemnega pomena za razvoj trga. Glede na naše razumevanje točke 5.1.1. pas, ki je rezerviran za nove oziroma manjše vstopnike, ne more biti predmet posebnih obveznosti pokrivanja s širokopasovnim signalom iz Priloge 2, vendar bi bila glede tega dobrodošla dodatna razjasnitev. Strožje obveznosti pokrivanja v pasu 800 MHz v primerjavi s pasom 900 MHz, kjer obveznosti glede širokopasovnega dostopa ni, omrežja pa so že zgrajena, bi namreč izničile smisel prednosti za nove oziroma manjše operaterje.

Opozarjamo tudi, da odsotnost obveznosti pokrivanja s širokopasovnim signalom v pasu 900 MHz vzpodbuja ohranjanje statusa quo z zastarelo GSM tehnologijo. Sporna je tudi obveznost uporabe tehnologije LTE za doseganje obveznosti pokrivanja: bolj primerno bi bilo govoriti o »tehnologiji LTE oziroma od nje bolj učinkoviti tehnologiji«.

Sankcije glede neupoštevanja obveznosti pokrivanja ne upoštevajo načela sorazmernosti in so preveč nedoločene glede na zakonske določbe. Četrty odstavek 58. člena ZEKom-1 med mogočimi podlagami za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc določa naslednje razloge:

- *imetnik ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, določenih na podlagi veljavne zakonodaje ali na podlagi njegove odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc,*
- *imetnik ni začel uporabljati radijske frekvence v roku, določenem v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma v ponudbi operaterja v javnem razpisu, ali se dodeljena radijska frekvenca v obdobju šestih mesecev med najmanj šestimi naključnimi preverjanji ni uporabljala, razen če z odločbo ni drugače določeno ali če imetnik s pisnimi dokazi ne dokaže nasprotnega,*
- *obstajajo druge hujše ali ponavljajoče se nepravilnosti pri izpolnjevanju pogojev za uporabo radijskih frekvenc iz 52. člena tega zakona, ki so navedeni v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, če te nepravilnosti niso bile odpravljene z milejšimi ukrepi v postopku nadzora.*

Ugotavljamo, da pogoji razveljavitve v primeru neizpolnjevanja obveznosti pokrivanja v memorandumu ne ustrezajo nobeni izmed kategorij, določenih v navedenih zakonskih določbah in bi jih bilo treba spremeniti, da bi se dosegla skladnost z zakonom.

Posledično bi morala Agencija prilagoditi besedilo 3. odstavka točke 5.2.1 tako, da v besedilo vstavi varovalke glede načela sorazmernosti in varstva končnih uporabnikov.

Poglavje 6.1. Splošno o pravilih dražbe

Poglavje podaja le prevode angleških izrazov v slovenski jezik. Terminologija o dražbi je strokovne narave, zato predlagamo tudi obrazložitev uporabljenih izrazov. Primer slovarja strokovnih izrazov glede dražbe je na: <http://wireless.fcc.gov/auctions/default.htm?job=glossary>.

Uporaba elektronskega dražbenega sistema je za izvajalca dražbe in dražitelje popolnoma nov element v postopku za izdajo odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, zato v izogib morebitnemu napačnemu razumevanju in morebitnim nesporazumom predlagamo naslednje:

- APEK dražiteljem posreduje uporabniški priročnik elektronskega dražbenega sistema in uporabniški priročnik za potrebne certifikate skupaj z zahtevami za strojno in programsko opremo, ki jo bodo uporabljali dražitelji.
- Izvedbo več krogov poskusne dražbe z namenom spoznavanja orodja za izvedbo dražbe
- Možnost uporabe brezplačnega simulatorja elektronskega dražbenega sistema za namen testiranja strategij.

Dodatno želimo v tem delu opozoriti na nujnost čimprejšnje objave sistema dražbe, ki ga ima Agencija pripravljenega za primer, če sprememba ZEKom-1A ne bo pravočasno sprejeta.

Poglavje 6.1.1. Razpoložljivi loti

V točki 2. še vedno niso na razpolago izklicne cene lotov, niti ne točke upravičenosti na posamezen lot. Agencijo pozivamo, da izklicne cene, število točk upravičenosti in metodologiji, po kateri bosta določeni izklicna cena in število točk upravičenosti, objavi v Informacijskem memorandumu. Poudarjamo, da metodologija, ki je podana v dokumentu Agencije Metodologija izračuna najmanjšega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in načinu njegovega plačila z dne 3. 1. 2013, ni primerna za določevanje izklicnih cen niti za oceno končnih cen za posamezne lote.

Poglavje 6.1.4. Depozit

V točki 23 je opredeljeno, da bo dražitelj, ki ne uspe zagotoviti povišanega depozita v skladu z zahtevami, izključen iz nadaljevanja dražbe. Za izključene dražitelje velja točka 25, ki neuspešnost zagotovitve povišanega depozita opredeljuje kot kršitev pravil dražbe. Menimo, da neuspešnost zagotovitve povišanega depozita predstavlja odstop od dražbe in zato v tem primeru ne sme veljati določilo iz točke 25. Predlagamo popravek v tem delu.

Dodatno predlagamo, da Agencija v dokumentaciji uvede novo poglavje, v katerem opredeli pogoje vračila depozita, saj navedenega v ustrezni obliki v Informativnem memorandumu nismo zasledili v dovolj določni obliki.

Poglavje 6.1.8. Izjemne okoliščine

Določila iz točke 28, da lahko APEK:

— prekliče krog, ki trenutno poteka, ali krog, za katerega rezultati še niso bili objavljeni, in določi ponovno izvedbo tega kroga;

— razveljavi enega ali več krogov in v njih oddane ponudbe ter ponovno prične dražbo z enim izmed prejšnjih krogov;

— razveljavi vse ponudbe, ki so bile prejete v dražbi, in bodisi prekine dražbo, bodisi jo ponovno začne in/ali

— predčasno (oz. ko povpraševanje za lote v vsaj eni kategoriji še vedno presega ponudbo) zaključi začetne kroge in nadaljuje neposredno z dodatnim krogom."

so sporna, saj na osnovi točke 29 APEK sam odloči, ali je prišlo do izjemnih okoliščin. »Izjemne okoliščine so na primer obsežne tehnične težave ali sum morebitnega nedovoljenega dogovarjanja med dražitelji.»

Navedeni kriteriji so preveč ohlapni glede na naravo in vrednost predmeta dražbe. Prekinitev dražbe lahko učinkovito bistveno podraži frekvence, saj so operaterji že seznanjeni s pripravljenostjo drugih operaterjev za plačilo, kar jih bistveno omeji pri draženju. Do tehničnih težav glede na čas in zneske, ki jih je APEK namenil za dražbo in strokovno podporo pri njej enostavno ne sme priti. Izjemne okoliščine bi morale biti bolj jasno definirane in ne smejo biti prepuščene arbitrarnosti. Enako velja za sum dogovarjanja.

Poglavje 6.2.1 Ocena izhodiščnih ponudb

V točki 40. je določeno, da bo APEK, če bo potrebno nadaljnje draženje, določil posamezna upravičenja kot vsoto točk upravičenosti, povezanih z vsemi loti, ki so vključeni v dražiteljevi izhodiščni ponudbi, razen točk, povezanih z loti kategorije F in točkami upravičenosti, povezanih z n-1 loti iz kategorije F, če dražiteljeva izhodiščna ponudba vsebuje n lotov iz kategorije F.

Prosimo za dodatno pojasnilo zakaj je za kategorijo F draženje mogoče najmanj za 2 lota oziroma se prvi lot ne upošteva pri točkah upravičenosti? Bo nižje število točk upravičenosti primerno odražalo tudi nižjo vrednost preostalega spektra nad 1 GHz? Števila točk ter in izklicnih cen APEK še ni objavil, zato tega ne moremo potrditi oz. predvideti kako si Apek navedeno razlaga.

Poglavje 6.2.2 Začetni krogi

V točki 43 je določeno, da bo APEK pred začetkom vsakega kroga objavil ceno lota v tem krogu za posamezno kategorijo. Poleg objave cene lota v vsakem začetnem krogu je pomembno tudi, da APEK objavi podatek o skupnem povpraševanju po posameznem lotu, zato v tem delu predlagamo dopolnitev dokumentacije. Podatek o skupnem povpraševanju je nujen za kvalitetno pripravo na uspešno draženje s strani operaterjev in za pripravo strategije draženja.

Poglavje 6.2.2.1. Časovni raspored začetnih krogov

V točki 47 je določeno obdobje, v katerem se bodo pričeli začetni krogi, in v točki 49 čas obvestila o začetku začetnega kroga. Menimo, da se začetni krogi lahko pričnejo v krajšem obdobju (npr. 6 ur v delovnem dnevu od 09:00 do 15:00 ure) in da za kvalitetno izvedbo dražbe ni potrebno skoraj 10 urno dnevno obdobje, v katerem se lahko začnejo začetni krogi. Tudi napoved pred začetkom posameznega kroga naj bo daljša, posebej zato ker dražitelj šele ob napovedi pridobi informacije pomembne za draženje. Dražiteljem mora biti omogočano, da sprejemajo optimalnih odločitve.

Poglavje 6.2.2.3 Trenutno objavljene cene

Na osnovi točke 64 APEK po lastni presoji določa višino zneska (prirastek cene) za katerega se bo zvišala objavljena cena. Na mestu bi bili dodatno podati smernice, na osnovi katerih bo APEK to pooblastilo uporabljal, zlasti v primeru večjega povišanja objavljenih cen (npr. več kot 10%), saj v nasprotnem primeru točka 64. omogoča arbitrarno zviševanje cen s strani APEK. To je zlasti problematično v luči dejstva, da dražitelji ne bodo vedeli za ponudbe drugih dražiteljev. Posledično lahko APEK umetno ustvarja vtis višjega povpraševanja. Katere so ovire, da se za draženje v naslednjem krogu kot izhodišče ne bi enostavno upoštevalo najvišjih ponudb iz prejšnjega kroga?

Poglavje 6.2.2.6. Pravica do podaljškov

V točki 82 je opredeljeno, da ima vsak dražitelj pravico do dveh podaljškov v začetnih krogih, točka 83 pa določa, da lahko APEK po lastni presoji dodeli pravico do dodatnega podaljška v začetnih krogih. Predlagamo uskladitev obeh točk, saj si medsebojno nasprotujeta.

Poglavje 6.2.2.7 Informacije, ki so na voljo v začetnih krogih

Na koncu vsakega začetnega kroga bi dražitelji morali biti obveščeni tudi o agregiranem povpraševanju za vsak lot, da lahko do naslednjega kroga pripravijo svojo nadaljnjo strategijo.

Poglavje 6.2.2.8. Zaključitev začetnih krogov

Mogoči razlogi za predčasni zaključek faze začetnih krogov (točka 91.) bi morali biti definirani. Navedba, da "bo neposredno nadaljevanje z dodatnim krogom pripomoglo k učinkoviti izvedbi postopka dodelitve frekvenc" omogoča arbitrarnost. Ali gre za funkcijo, ki jo ponudi / predlaga dražbeni sistem ali APEK po diskreciji?

Poglavje 6.2.3.5. Določitev uspešnega dražitelja

Točka 118. je nejasna:

"Postopek določitve uspešnega dražitelja bo vključeval 'izklicno ponudbo' za vsak lot, ki je na voljo na dražbi. V praksi bo to videti, kot da bi v osrednji fazi postopka bila za vsak posamezni lot oddana ponudba v višini izklicne cene."

APEK naj pojasni oz. jasneje opredeli, kaj je s tem mišljeno.

Točki 119 in 120 opredeljujeta kombinacijo uspešnih ponudb in omenjata algoritem za izbor. Glede na to, da se pri kombinatorni dražbi pojavlja problem izbora kombinacije uspešnih ponudb, jasneje opredelite uporabljeni algoritem.

Poglavje 6.2.3.6. Določanje osnovnih cen

Točka 127. je nerazumljiva:

"Oportunitetni stroški dražitelja oziroma skupine dražiteljev se izračunajo kot razlika med:

- vrednostjo zmagovalne dodelitve v scenariju, kjer so bile vse ponudbe tega dražitelja (oz. dražiteljev) izključene in so nedodeljeni loti ovrednoteni po izklicnih cenah in*
- vrednostjo osnovne zmagovalne dodelitve brez zneska ponudbe vseh uspešnih ponudb tega dražitelja (oz. dražiteljev) z nedodeljenimi loti, ovrednotenimi po izklicnih cenah."*

Kje je razlika med navedenima vrednostim? Če govorimo o oportunitetnem strošku, torej o vrednosti, za katero se je dražitelj pripravljen spektru odpovedati, naj APEK jasno obrazloži predvideni izračun.

V pričakovanju upoštevanja naših predlogov vas pozdravljamo.

V Ljubljani, dne 8. 11. 2013

Sašo Todorović
Predsednik posloводства T-2 d.o.o.



- Poslano po e-pošti na naslov: info.box@apek.si.